

Državni izpitni center

P 0 9 2 A 1 0 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 24. avgust 2009

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Nal.	Rešitve	Točkovanje	Točke
1.	Tomaž Štefe Po smislu, npr.: življenje in delo Jožeta Plečnika/arhitekt Jože Plečnik/Jože Plečnik Po smislu, npr.: so Plečniku v Pragi (11. 5. 2007) odkrili (doprni) kip Po smislu, npr.: na spletu/na www.kam.si/veliki.slovinci Po smislu, npr.: bralci/obiskovalci/uporabniki spletne strani javna	4 = 6 pravih odgovorov 3 = 5 pravih odgovorov 2 = 4, 3 pravi odgovori 1 = 2 pravilna odgovora	4
2.	2, 4, 1, 5, 3	2 za vse pravilne rešitve	2
3.	d	1	1
4.	objektivno Po smislu, npr.: Sporočevalec predvsem podaja preverljive podatke/dejstva iz Plečnikovega življenja. / Sporočevalec (večinoma) ne razodeva svojega mnenja.	1 za pravilno podčrtavo 1 za ustrezno utemeljitev 1 za jezikovno pravilnost	3
5.	NE, DA, DA, NE, DA, NE	2 = 6 pravih odgovorov 1 = 5, 4 pravi odgovori	2
6.	Po smislu, npr.: so želeli arhitektu izraziti priznanje in zahvalo (za vse, kar je v Pragi zgradil) / so želeli prebivalce Češke republike/Pražane opozoriti, da je bil Plečnik Slovenec (in ne Čeh).	1 za ustrezno dopolnitev 1 za jezikovno pravilnost	2
7.	A nebesednem B Po smislu, npr.: visoko čelo, brki, brada, kratki/nazaj počesani/temnejši lasje, raven/koničast nos, temen suknjič, bela srajca	1 za ustrezno podčrtavo 1 = 3, 2 podatka o zunanosti	2
8.	predstavitev osebe	1	1
9.	c	1	1
10.	A celotno območje Križank B medicina, psihologija/med., psih. C DA, NE, DA, NE	1 1 za oba pravilna zapisa 2 = 4 pravi odgovori 1 = 3, 2 pravilna odgovora	4
11.	a b	1 1	2
12.	-zid- Upoštevamo tudi: zid Po smislu, npr.: zidar, zidak, zidava, zidovje, zid, zidarstvo, zidanje, obzidje, nadzidek, zidarski, obzidan, sezidan, zidati, dozidati, zazidati	1 1 = 3, 2 ustrezni besedi	2
13.	Kamniška Bistrica Po smislu, npr.: Kamniška Bistrica je naselbinsko ime, ostala so imena objektov/Plečnikovih stvaritev. Upoštevamo tudi: Kamniška Bistrica je naselbinsko (zemljepisno) lastno ime. / Kamniška Bistrica je ime kraja/reke.	1 za pravilno podčrtavo 1 za pravilno utemeljitev 1 za jezikovno pravilnost	3
14.	4, 2, 1, 3, 6, 5	3 = 6 pravih odgovorov 2 = 5, 4 pravi odgovori 1 = 3, 2 pravilna odgovora	3
15.	je sprejel leta 1920 mesto profesorja arhitekture	2 = 3 pravi odgovori 1 = 2, 1 pravi odgovor	2
16.	Po smislu, npr.: Na Dunaju še danes občudujemo Zacherlovo hišo. / Zacherlovo hišo na Dunaju še danes občuduje mnogo ljudi.	1 za ustrezno pretvorbo 1 za jezikovno pravilnost	2

17.	A členka, nepregibne B b C predvsem	1 za obe pravilni podčrtavi 1 1	3
18.	23., 1., tretji	2 = 3 pravilni izpisi 1 = 2, 1 pravilen izpis Če kandidat poleg vrstilnih števnikov izpiše še katerega od glavnih števnikov, se naloga točkuje z 0 točkami.	2
19.	a) (med) temi b) (na) njem c) slovensko prestolnico	1 1 1	3
20.	V okviru vodenega sprehoda si lahko ogledate večino [P]lečnikovih del v središču [L]jubljane. Pot se prične na [K]ongresnem trgu in vodi prek [V]jegove ulice na [T]rg francoske revolucije z znamenitim [P]lečnikovim gledališčem [K]rižanke in naprej mimo [Z]oisovega grabna do Mirja, kjer so ostanki zidu rimske [E]mone. Pot nadaljujete prek Trnovskega mostu na [L]jevstikov trg.	4 = 0 napak 3 = 1, 2 napaki 2 = 3, 4 napake 1 = 5, 6 napak Upoštevamo tudi na novo narejene napake.	4
21.	Uradna prošnja Ustreznost besedilni vrsti (4) <ul style="list-style-type: none"> podatki o sporočevalcu in naslovniku; kraj in datum pisanja <ul style="list-style-type: none"> poimenovanje besedilne vrste z izraženim namenom in temo (npr.: <i>Prošnja za vodeni ogled</i>) in ustrezen nagovor (vljudnostni zaključek in) pozdrav ter podpis z navedbo vloge sporočevalca (vloga je lahko poimenovana tudi v naslovu sporočevalca ali v vsebinskem delu, npr.: <i>Kot član likovnega krožka Vas prosim, da ...</i>) 	2 = pravilna, popolna in smiselna navedba podatkov o sporočevalcu, naslovniku ter o kraju in datumu sporočanja 1 = do dve manjši nepravilnosti ob smiselni navedbi podatkov o sporočevalcu, naslovniku, kraju in datumu (npr.: naveden je samo datum / kraj in datum sta napisana vzporedno z naslovom naslovnika / naslov je izmišljen) 0 = manjkajo podatki o sporočevalcu ali o naslovniku / podatki o sporočevalcu in naslovniku so na napačnih mestih 1 (za obe prvini) 1 (za obe prvini)	12

	<p>Vsebina (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • izrek prošnje za vodeni ogled • navedba datuma/časa obiska • navedba razloga za ogled razstave • ustrezen obseg besedila (jedrni del obsega najmanj 80 besed) <p>Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • jezikovna pravilnost • slogovna ustreznost (vljudnost/vikanje, objektivnost, brez slogovno zaznamovanih besed in brez zastranitev, urejenost izdelka ...) 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2 (2 napaki = – 1 točka, do 0)</p> <p>2 (Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do 0 točk.)</p> <p>Jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebino dobil vsaj 2 točki.</p>	
--	---	--	--

1. primer prošnje

Tine Novak
Srednja šola za oblikovanje Maribor
Park mladih 8
2000 Maribor

Maribor, 24. 8. 2009

Dr. Peter Krečič
Arhitekturni muzej Ljubljana
(Grad Fužine)
Pot na Fužine 2
1000 Ljubljana

PROŠNJA ZA VODENI OGLED PO PLEČNIKOVIM RAZSTAVI

Spoštovani,

kot član likovnega krožka na Srednji šoli za oblikovanje Maribor Vas prosim, če bi nam organizirali vodeni ogled po Plečnikovi razstavi in nam sporočili, ali Vam ustreza, da muzej obiščemo 15. oktobra 2009.

Letošnji mesec kulture smo na naši šoli posvetili znanemu arhitektu, člani likovnega krožka pa bi radi bolj poglobljeno spoznali njegovo življenje in delo. Na šoli bomo izdelali plakate in svoje sošolce seznanili s Plečnikovim ustvarjanjem. Prepričani smo, da bomo tudi na ta način pripomogli k prepoznavnosti pomembnega slovenskega arhitekta.

Vnaprej se Vam zahvaljujem za odgovor in sodelovanje ter Vam želim veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

Lep pozdrav

Tine Novak

2. primer prošnje

Srednja šola za oblikovanje Maribor
Park mladih 8
2000 Maribor

Maribor, 24. 8. 2009

Arhitekturni muzej Ljubljana
Grad Fužine
Pot na Fužine 2
1000 Ljubljana

PROŠNJA ZA VODENI OGLED PO PLEČNIKOVIM RAZSTAVI

Spoštovani dr. Krečič!

V imenu vseh članov likovnega krožka na Srednji šoli za oblikovanje Maribor in v imenu vodstva šole Vas prosim, če bi nam lahko organizirali vodeni ogled po Plečnikovi razstavi v Arhitekturnem muzeju v Ljubljani, in sicer v tednu od 7. do 11. septembra. Če Vam v navedenem tednu noben dan ne ustreza, Vas prosim, da nam sporočite, kateri datum bi bil za Vas sprejemljiv.

Na naši šoli smo se namreč odločili, da bomo mesec kulture posvetili slovenskemu arhitektu Jožetu Plečniku, zato bi bili zelo veseli, če bi nas popeljali po razstavi in nam s tem omogočili poglobitev znanja o življenju in delu tega svetovno znanega umetnika.

V upanju, da se bomo lahko dogovorili za srečanje, Vas lepo pozdravljam.

Tina Novak,
članica likovnega krožka

IZPITNA POLA 2

VODENA INTERPRETACIJA

France Bevk, Kaplan Martin Čedermac (odlomek)

VARUJTE TO DEDIŠČINO

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje) 2 T

0 T – Ni opredelitve. / Opredelitev je napačna.

Primer: Besedilo je lirsko, saj je polno močnih čustev.

1 T – Zvrst je poimenovana.

Primer: V tem delu pripoveduje pisatelj o duhovnikovem govoru. / Odlomek iz besedila je epski.

2 T – Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.

Primer: Odlomek pripoveduje o dogajanju, torej je epski, v njem pa prepoznamo tudi lirske prvine, saj duhovnik izpoveduje, kaj čuti do domačega jezika.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje) 4 T

0 T – Ni povzetka, ni obnove.

1 T – Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.

2 T – Obnova odlomka brez vsebinskih napak. / Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.

Primer: Kaplan Martin Čedermac prepričuje ljudi, naj ohranijo svoj jezik, saj drugega niti ne znajo, ne ve pa, ali jih je s svojim govorom pritegnil.

3 T – Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka.

Primer: Duhovnik v svojem govoru pravi vernikom, naj ohranijo svoj jezik in naj se ne uklonijo ukazu, da smejo govoriti slovensko le še doma.

4 T – Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.

Primer: Duhovnik hoče prepričati ljudi, naj se ne odpovejo svojemu jeziku; čuti, da tudi oni mislijo podobno kot on, sprašuje pa se, ali se zavedajo, kako je jezik povezan z obstojem naroda.

(Povzetek odlomka ocenimo s štirimi točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka brez vsebinskih napak.)

Razlaga načina govorjenja (Razčlemba in razlaga) 2 T

0 T – Razlage ni. / Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.

Primer: Čedermac govori v narečju, ker je to najpreprostejši jezik.

1 T – Razlaga je skopa, površna, nejasna. / Parafraziran je del odlomka.

Primer: Duhovnik je govoril zelo lepo, njegove besede so bile podobne božjim, polne ljubezni. / Tudi takrat se je trudil, da je govoril v lepem jeziku, iz čuta za lepe oblike. Njegovo govorjenje je imelo žar vročega ognja.

2 T – Razlaga je jasna, natančna.

Primer: Kaplan Martin Čedermac v cerkvi kljub prepovedi uporablja slovenščino. Govori zelo lepo, saj ima svoj jezik rad in je že od otroštva nadarjen za besedno izražanje. Njegov govor je čustveno obarvan, vsebuje pa tudi narečne besede.

Razlaga vzroka takšnega govorjenja (Razčlemba in razlaga)**2 T**

0 T – Razlage ni. / Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.

Primer: Duhovnik govori lepo, ker želi, da bi ga ljudje posnemali tudi doma.

1 T – Razlaga je skopa, površna, nejasna. / Parafraziran je del odlomka.

Primer: Govori s čutom za lepoto, ker je jezik prepovedan povsod, razen v družinah. Pri tem ga vodi tudi notranji boj. / Z lepoto jezika je ljudi opozarjal, naj se zavedajo, da bodo izgubili nekaj, kar lepo zveni in odmeva od srca do srca.

2 T – Razlaga je jasna, natančna.

Primer: Kaplan uporablja nekaj narečnih izrazov, ker želi biti razumljiv tudi tistim, ki znajo predvsem svoje narečje. V času preganjanja slovenščine se mu zdi pomembno, da se ljudje zavedajo lepote svojega jezika, zato se še posebej trudi, da izbira lepe besede in iz njih oblikuje prepričljive stavke. Njegov cilj je, da z lepo slovenščino v ljudeh okrepi jezikovno zavest, s katero bodo znali varovati in ohraniti svoj jezik ter narod.

Razlaga učinka duhovnikovega govora (Razčlemba in razlaga)**2 T**

0 T – Razlage ni. / Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.

Primer: Ljudje so se od žalosti in krivic razjokali.

1 T – Razlaga je skopa, površna, nejasna. / Parafraziran je del odlomka.

Primer: Na obrazih ljudi vidi, da je bil učinkovit. / Verniki so začutili in podoživeli duhovnikov notranji boj. / Obrazi, po katerih je pogledal, so mu dali moči, srca so mu pritrjevala in solze so se lesketale v očeh; to pomeni, da je dosegel svoj namen, da so se ljudje zavedli svoje ljubezni do materinščine.

2 T – Razlaga je jasna, natančna.

Primer: Ljudje so duhovniku s svojo čustveno reakcijo pokazali, da je dosegel svoj namen. Solze v njihovih očeh so bile znak, da tudi oni ljubijo svoj jezik in da se strinjajo s tem, da je treba to dragoceno dediščino ohraniti.

Citirana poved iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Poved ni citirana. / Citirana poved ne ustreza navodilu.

Primer: »Trudil se je, da bi mu pel in da bi dal ljudem živo občutiti njegovo lepoto.«

1 T – Citat ni natančno v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo. / Namesto citirane povedi je opisan primer.

Primer: »Le kdaj pa kdaj se je za hip zmedel, pogledal po obrazih, zopet mu je dalo moči, dvignil je glas.«

2 T – Citirana je ustrezna poved.

Primer: »Z vsakim trenutkom bolj je čutil, kako mu srca pritrjujejo prav do cerkvenih vrat.« (Z dvema točkama ovrednotimo tudi vsak drug primer, ki natančno utemeljuje razlago.)

Povzetek ugotovitev o govoru v odlomku (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Povzetka ni. / Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).

2 T – Povzetek se nanaša na prejšnje razlage.

Primer: Duhovnikov govor je s svojo lepoto in energijo, ki je izhajala iz velike narodne in jezikovne zavesti, prepričal ljudi, da je materinščina vrednota, ki se ji narod ne sme odpovedati. / Čedermac se je zavedal problema in je izkoristil svoj položaj, da je opozoril na izrinjenost slovenščine iz javnega življenja ter na njeno zatiranje.

(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)

Presoja duhovnikovega uporništv (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Presoja ni izražena. / Izražena je kot skopa trditev. / Presoja ni v skladu z odlomkom.
Primer: Uprl se je zaradi spoštovanja do božje in vsake druge besede.

1 T – Presoja je nejasna, izražena z ohlapno, šibko razlago.
Primer: Kaplan ni spoštoval ukaza, da se slovenščina v cerkvi ne sme uporabljati, ker je bilo to pomembno za obstoj jezika in za razumevanje cerkvenih obredov.

2 T – Presoja je jasna, vsebuje ustrezno razlago.
Primer: Mislim, da se je duhovnik takemu ukazu uprl zato, ker je bil prepričan, da ima vsak narod pravico do izražanja v svojem maternem jeziku ne le v zasebnem, ampak tudi v javnem življenju. Najbrž je predvideval, da bi v nasprotnem primeru slovenski jezik lahko celo izumrl, gotovo pa se na primer v tem jeziku ne bi tiskale knjige, ki so bile od nekdanj prava zakladnica našega jezika. Iz te zakladnice, zlasti literarne, so se učili mnogi rodovi, z njo sta se ohranjali narodna zavest in lepota jezika.

Stališče o odnosu Slovencev do svojega jezika v današnjem času (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Ni presoje. / Presoja je izražena kot skopa trditev/ne ustreza navodilu.
Primer: Slovenci nimamo pravega odnosa do jezika.

1 T – Presoja je nejasna, izražena z ohlapno, šibko razlago/nakazana v primeru iz življenja.
Primer: V današnjem času bi morali bolj paziti na slovenščino in ne dovoliti, da se v njej pojavlja toliko angleških izrazov, čeprav je angleščina svetovni jezik. Predvsem mladi si pišemo razna sporočila že skoraj v drugem jeziku.

2 T – Presoja je jasna, vsebuje ustrezno razlago.
Primer: Mislim, da je za slovenščino slabo, da prevzemamo veliko besed iz tujih jezikov in jih uporabljamo namesto svojih. Naši predniki so v času, ko je bila ogrožena, vložili mnogo truda, da so svoj jezik ohranili, in mi bi jim lahko bili zdaj, v boljših okoliščinah, bolj podobni. Pravilno in lepo slovensko govorico bi morali ceniti vsi. Če je ne spoštujemo mi, je tudi drugi ne bodo in enako ne bodo spoštovali nas. Spoštovati človeka pomeni spoštovati tudi jezik, ki ga govori. Po mojem mnenju je zdaj odnos do slovenščine slabši zato, ker mislimo, da je nihče ne ogroža, v resnici pa jo ogrožamo sami.

Utemeljitev stališča s primerom iz ožjega ali širšega okolja (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Naveden ni noben primer. / Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.
Primer: Ljudje se med seboj vedno manj pogovarjajo, ker si ne vzamejo časa za to.

1 T – Primer je samo imenovan/nakazan.
Primer: Pisci reklam in vabil pogosto uporabljajo preveč tujih besed, povsod okrog nas je veliko tujih napisov.

2 T – Primer je na kratko opisan.
Primer: Mladi si po prenosnih telefonih in elektronski pošti dopisujejo v jeziku, ki je na pol angleščina, ali pa krajšajo besede in stavke v nekakšne šifre. Tudi sam pišem tako. Ko pa berem razglednice, ki jih naši družini pošiljajo starejši sorodniki, vidim, da so napisane v pravilni, lepi slovenščini in da je s tem izražena tudi pozornost do nas. V šoli se sicer učimo pravilne slovenščine, njeno lepoto spoznavamo tudi v literarnih besedilih, v medsebojnem sporazumevanju pa se ne potrudimo za nič od tega. Naša učiteljica je vedno govorila, da tudi zato slabo obvladamo pisno in govorno izražanje, saj se jezika lahko dobro naučimo le, če njegova pravila uporabljamo tudi v praksi.

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč) 2 T

0 T – Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.

1 T – Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.

2 T – Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Slovnična pravilnost 2 T

Pravopisna pravilnost 2 T

Slogovna ustreznost 2 T

Za vse velja:

0 T – Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

1 T – Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.

2 T – Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

DODATNA NAVODILA:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.

SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA

Brane Gradišnik, Nekdo drug (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka (besedila) glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje) 2 T

0 T – Ni opredelitve. / Opredelitev je napačna.

Primer: Odlomek/besedilo je iz dramatike.

1 T – Zvrst je poimenovana.

Primer: Odlomek je iz epskega besedila. / Besedilo je pripovedno/pripoveduje.

2 T – Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.

Primer: Odlomek je iz epskega besedila, v njem pa so opazne tudi lirske značilnosti, saj govori o ženinem razmišljanju in njenih občutjih.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje) 4 T

0 T – Ni povzetka, ni obnove.

1 T – Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.

2 T – Obnova odlomka brez vsebinskih napak. / Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.

Primer: Žena v odlomku razmišlja o tem, kako se je njen odnos z možem spremenil. Misli, da je bil pri tem zelo pomemben oče.

3 T – Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka.

Primer: Ženska, ki piše možu, priznava, da ji poklicni uspeh veliko pomeni. To je po njenem mnenju posledica neizpolnjenih pričakovanj.

4 T – Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.

Primer: Ženska piše o svojem doživljanju zakona in spremembi moževe osebnosti, to pa povezuje z razmišljanjem o študiju in poklicni karieri.

(Povzetek odlomka ocenimo s štirimi točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka brez vsebinskih napak.)

Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga) 3 T

0 T – Problem ni izbran. / Literarna prvina ni izbrana. / Samo splošno razmišljanje o pojavu ali problemu – brez povezave z odlomkom.

1 T – Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. / Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.

Primer: pomen finančne samostojnosti

2 T – Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. / Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.

Primer: kompleks manjvrednosti zaradi poklica

3 T – Izbran je osrednji problem odlomka/in problem, ki je bistveno povezan z njim. / Izbrana je osrednja prvina odlomka/in prvina, ki je bistveno povezana z njo.

(Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)

Primer: odnos med zakoncema, zadovoljstvo v poklicu, sprememba osebnosti

Razlaga izbranega problema/izbrane prvine (Razčlemba in razlaga)**3 T**

0 T – Ni razlage. / Razlaga je napačna.

Primer: Odnos med zakoncema je slab, ker si je žena našla nekoga primernejšega.

1 T – Razlaga je skopa, površna.

Primer: Odnos med zakoncema se je spremenil, ker je žena najprej moža spodbujala, potem pa se je posvetila svojemu delu in karieri.

2 T – Parafraziran je ustrezen del odlomka.

Primer: Zakonca se ne razumeta več, ker je bil mož prej vedno vesel, duhovit in pozoren, potem pa je postal ves zagrenjen. Tega žena ne more razumeti, zato večino energije vложи v svoje delo.

3 T – Razlaga je ustrezna, jasna, natančna.

Primer: Žena kritično razmišlja o zakonu, zlasti o svojem možu. Prepričana je, da sta se drug drugemu odtujila zato, ker se je mož spremenil iz prijetnega, dobrega partnerja v nekoga, ki ji je očital karierizem in se je od nje čustveno oddaljil. Pove tudi, da je služba nekakšno nadomestilo za zadovoljstvo, ki bi ga morala uživati v zakonu, in meni, da je za zakonsko krizo odgovoren predvsem mož.

Utemeljitev razlage z opisanim ali s citiranim primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Primera ni. / Poved ni citirana. / Citirana poved ne ustreza navodilu.

Primer: »Nikomur nisem nikoli lezla v rit.«

1 T – Primer iz odlomka ni natančno v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo.

Primer: »Če bi bila čakala in bila še naprej samo fant in punca, potem sem prepričana, da bi samo podaljšala obdobje začetnih iluzij.«

2 T – Primer iz odlomka je natančno v skladu z razlago.

Primer: »Mogoče je moja pridnost samo posledica tega, da mi nisi pustil blizu in sem si morala poiskati nekaj drugega?«

(Z dvema točkama ovrednotimo tudi vsak drug primer, ki natančno utemeljuje razlago.)

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Povzetka ni. / Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).

2 T – Povzetek se nanaša na prejšnje razlage.

Primer: Odnos med zakoncema se je spremenil zaradi njiju samih, pa tudi zaradi okoliščin, v katerih sta živela.

(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)

Lastno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Mnenje ni izraženo. / Izraženo je kot skopa trditev.

Primer: Žena bi se lahko manj posvečala delu, mož pa bi moral končati študij.

1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, šibko razlago.

Primer: Zdi se mi, da žena moža gleda nekako zviška, ker ni dokončal študija, pa je bila za to tudi ona odgovorna. Čudno je, da govori le o njegovem spreminjanju.

2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.

Primer: Pri branju tega odlomka mi ni jasno, kako je možno, da žena, ki bi rada imela boljši odnos s svojim možem, ne ve, zakaj se je mož spremenil. Iz tega, kar mu piše, lahko sklepamo, da je bila moževa sprememba osebnosti posledica okoliščin, v katerih sta zakonca živela. Razumem, da je postal zagrenjen, saj je opravljal delo, ki je v primerjavi z ženinim veljalo za manjvredno. Zdi se mi, da je bilo med ženo in možem premalo iskrenega pogovora, tega, kdo je za to kriv, pa iz ženinega razmišljanja ni mogoče ugotoviti.

Lastno mnenje o problemu/prvini na splošno (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Ni mnenja. / Mnenje je izraženo kot skopa trditev. / Ni povezano z odlomkom.

Primer: V tem odlomku sta oba naredila napako, da nista dokončala šole.

1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, šibko razlago/nakazano v primeru iz življenja.

Primer: Na začetku ljubezenskih zvez je po navadi vse lepo in prav. Ko nastopijo razne težave, pa se pokaže, kako blizu sta si partnerja in kaj sta si pripravljena deliti. Žrtvovanja za druge je vedno manj.

2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.

Primer: Ženska v odlomku pravi, da sta se z možem na začetku zveze skoraj popolnoma ujemala. Verjetno je bilo to takrat, ko sta bila zaljubljena in še nista živela skupaj. Tako je tudi sicer v življenju. Vsi vemo, da zaljubljenost mine, ker je to stanje, v katerem vidimo partnerje kot idealna bitja, najlepša in najpametnejša. Vemo pa tudi, da idealnih ljudi ni. Mislim, da je problem, prikazan v Gradišnikovem literarnem besedilu, problem mnogih zakoncev in da se ta lahko reši le, če partnerja sprejmeta drug pri drugem tudi napake. To je po mojem mnenju možno, če se imata resnično rada in se spoštujeta. Čas skupnega življenja, ki vedno prinese tudi težave, torej pokaže, ali je bila zveza le slepa zaljubljenost ali prava ljubezen

Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Naveden ni noben primer. / Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.

Primer: Nekoč so za svoje kariere skrbeli le moški.

1 T – Primer je samo imenovan/nakazan.

Primer: Ta pojav je prisoten povsod okrog nas. Mnogo zakoncev se loči, veliko mladih pa se sploh ne poroči. Tudi nezakonske zveze so večinoma kratkotrajne.

2 T – Primer je na kratko opisan.

Primer: Spomnim se prizora iz nekega filma. V njem je bila prikazana podobna težava kot v odlomku. Razlika je bila v tem, da je za svojo kariero skrbel mož, žena pa je pustila službo in vzgajala otroke. Moški je skoraj popolnoma izgubil stik z družino. Žena mu je očitala, da se je žrtvovala zaradi njega in tako zapravila svoje življenje. O tem, kaj je bilo v zakonu narobe, sta se pogovarjala šele potem, ko je bilo prepozno. V odgovorih na vprašanje, kdo je odgovoren za razpad njune zveze, se nista strinjala, vsak od njiju je mislil, da je ravnal prav. Podobna sta si bila samo še v spominih na čas, ko sta bila zaljubljena in jima je bilo skupaj lepo.

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.

1 T – Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.

2 T – Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost**Slovnica pravilnost****2 T****Pravopisna pravilnost****2 T****Slogovna ustreznost****2 T**

Za vse velja:

0 T – Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

1 T – Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.

2 T – Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

DODATNA NAVODILA:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.
- Za izviren naslov samostojne interpretacije prištejemo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).